

Historická putování po okolí Říčan: Královice

V prvním díle putování po okolí Říčan se vypravíme do nedalekých Královic, které jsou dnes součástí Prahy.

Obec, jejíž část byla nedlouho po revoluci vyhlášena za vesnickou památkovou zónu, se může pochlubit řadou historických pamětihodností.

V první řadě jmenujme dominantu gotické věžovité tvrze, která byla v renezanční stavebně upravena rodem Pechanců z Královic. Pokud budete hledat kostel,

nenajdete ho na obvyklém místě v intravilánu vsi, ale zcela mimo ní. Je to věc, která upoutá a vzbudí zvědavost. Proč se, probůh, Královičtí musejí za duchovní péčí vláčet takovou dálku někam do polí a luk?

Vysvětlení je prozaické. Předchůdce dnešního kostela sv. Markéty byl totiž v hlubokém středověku postaven na hradišti, které zde nechal zbudovat některý z českých knížat v místech, kterým se dnes říká dle dochovaných relikvů opevnění „Šance“. Hradiště svůj život ukončilo již dávno, ale kostel na svém původním místě přečkal různě bouřlivé doby následujících staletí, a tak se i dnes můžeme těšit z jeho přítomnosti.

Osaměle v polích stojící kostely najdeme i v jině, a to přitom nemusíme chodit nijak daleko. V Kozojedech se necelý kilometr od obce nalézá kostel sv. Martina. Původní ves, která při něm stála, zanikla či lépe řečeno se posunula blíže zdroji vody, jejíž dostupnost patřila mezi klíčové faktory fungování sídelní jednotky, kostelík ovšem na svém původním místě zůstal. Samostatně stojící církevní stavby však nemusí vždy souviset s proměnou osídlení, někdy umístění kostela (např. poutního) vně vsi mohlo být dáno již záměrem stavitele.

Vraťme se ale myšlenkami zpět do Královic. Na zdejší hradišti o letošních prázdninách probíhal archeologický výzkum Ústavu pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK. Muzeum Říčany zrealizovalo dvě hojně navštívené exkurze, při kterých ochotní archeologové účastníky seznámili s odhaleným profilem vnějšího valu i přilehlého příkopu, ukázali fragmenty nalezené keramiky a odpověděli na zvědavé dotazy, kterých nebylo málo. Terénní výzkum sice již skončil, vykopané partie byly opět zasypány, ale i tak toto místo na ostrožně nad Rokytkou láká k podzimní procházce. Zároveň budeme netrpělivě čekat, až se všechny nálezy odborně utřídí, zpracují, a posléze i publikují. Velké naděje, co se datace vzniku hradiště týče, jsou momentálně vkládány do chystané dendrochronologické analýzy nalezených dochovaných dřev z konstrukce valu, která by mohla odhalit i přesný rok pokácení jednotlivých kmenů užitých při stavbě opevnění, což by byla událost vskutku jedinečná. Ať tak či onak královické hradiště již nyní můžeme řadit mezi prvotřídní objekty raného přemyslovského státu.

Martin Hůrka

Říčanský Kurýr 2012/10

